

благодарение на метафоричната среда (пустинен пясък и разширяващи пространството ластиици). Умаленият макет на Акропола дойде малко в повече, за сметка на това плоските кукли в спектакъла са интересни, но губят много от това, че актьорите нито умеят да ги водят, нито дори им дават възможност да се появяват достатъчно често на сцената – колкото и да е странно, самите актьори, наденали черно-бели мъртвешки маски, присъстват много повече в спектакъла, отколкото куклите. Считам за непрофесионални някои от възловите сцени, в които Антигона и Исмена диалогизират активно, държейки куклите като реквизит или като нещо излишно, предмети някакви, сякаш случайно попаднали в ръцете им... Това е недопуснимо, имайки предвид, че отношението към куклата като главно действащо лице, едновременно партньор и умален вариант на актьор

Антигона
Antigone

ра, слял се с душата на куклата и успоредил своите жестове и движения с нейните, се вижда ясно именно в трудния жанр на кукления театър за възрастни, за който украинският театър не е готов.

В американския спектакъл на Рене Филипи и Карло Адинолфи човекът и куклата са еднакво важни и завладяващи в началото, но разстоянието помежду им в хода на спектакъла непрекъснато се увеличава, така че на финала дори ефектната мултимедия не успява да събере разбягалите се в различни посоки части на цялото. Първоначалната идея, разбира се, е предизвикателна – да се покаже не само пътя, но и процеса на това, как технологията взема връх над човека, изважда на тонка душата му и се заиграва с нея, но мугният ход на този процес, втрещването във всичките му детайли, които не само смислово, но и чисто пространствено стоят безкрайно отдалечени от ползрението на публиката, дългият наратив и тромавият опит да се направи кинематографично насладване на отделните епизоди бяха сериозните причини, които изгониха голяма част от публиката в салона. Като прибавим и внезапния инфантилен приказен момент с богинята на съдбата, вклинена сюрреалистично и съноподобно в реалистичните диалози между гвамата учени, стоящи недепо край красивата азиатка, издокарана със златна корона (предпочитам да си мисля, че това е политическа метафора, а не творческо безсилие или компромис), никак не е странна реакцията на фестивалната публика, свикнала да вижда какво ли не, произведено в страната на гигантските измислици и неограничените възможности.

Иска ми се да вярвам, че лицето на модерния американски и украински куклен театър за възрастни не е точно това, което ни беше показано на седмото издание на „Пиеро“. Защото публиката в България и по света заслужава много повече. Съвременният театър – също. ■

„Piero“ – running pieces of the whole

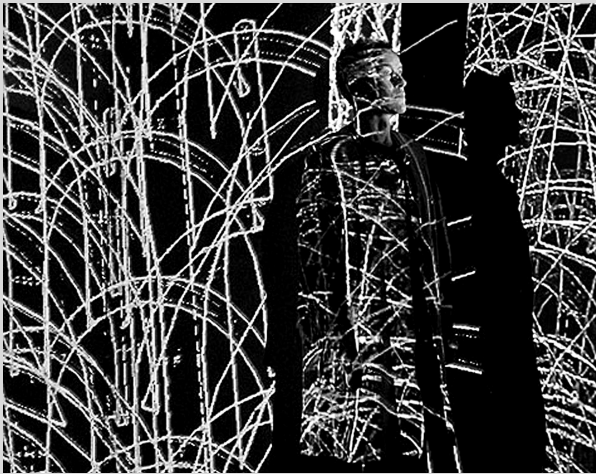
Patricia Nikolova

It is a strange feeling when interesting and important accents in the program of a prestigious puppet theater festival for adults like Piero, a biennale with a serious tradition all of a sudden appear to be just another professional disappointment. Although I could not see even half of the festival's rich program, I did manage to watch two principally important performances, tempting with their ambition to present in a modern way two universal stories from the Greek mythology – the Ukrainian Antigone of the Poltavski Academic Regional Puppet Theater and the American „The Bird Machine“ of Concrete

Temple (whatever it means, I perceive it with irony) Theater New York. „Antigone“ focuses in detail on the curse over Thebe and Cadmus's family, bewitched by the Gods to repeat the bloody mistakes of his tormented ancestors, dedicated to cruelty. It is a great idea that not only Antigone, Ismene, Eteocles and Polynices, but also Death are characters in this performance. „The Bird Machine“ is a modern reflection on the antique myth of Icarus with modern references to the Renaissance, the attempts of Leonardo Da Vinci's disciples to realize their fantastic inventions in the context of modernity whose technolog-

ical outburst practically destroys humanity's dream of flying.

These two performances are totally different but have a common pathos. I feel free to compare in spite of their numerous differences (stylistic, thematic, visual, imagery etc), because their problematic is similar. If they were slightly more concise and precise, without this feeling of superiority and self-sufficiency and with their existing acting, technical and substantial capacity, Antigone and „The Bird Machine“ could have turned into some type of modern theatrical events with their ambitious courage and fantasy. Only the desire of the Ukrainian perform-

Машината-птица
Bird Machine

ance creators was to show in one product any idea of the shadow of an idea that had occurred to them, to put them together mechanically and filter them out through the ancient sieve that pours sandy rain over Thebe in a garrulously shouting Antigone has killed the freshness and honesty of this performance. The Americans' approach is a little more precise but unlike the Ukrainians they rely not so much on the codes of history than on the story itself, articulated slowly by the actors and additionally decorated with a sumptuous technical dash. However without the active interference of the multimedia and the laser pictures this beautiful performance would surely look seriously incomplete, eclectic and not particularly inspired. The two titles hide a lot more traps in themselves, of course and the talented actors have apparently fallen in them like Alice in the rabbit hole, from which there is no escape.

The puppets are a special focus in the black-and-white Antigone of director Oksana Dmitrieva - tender little creatures, stylized ancient personas moving freely through time and space thanks to the metaphorical environment (desert sand and an rubber bands enlarging the space). The miniature model of the Acropolis was redundant, but the flat puppets in this performance were interesting. Unfortunately, the actors are unable to play with them or even give them the chance to appear enough on the stage and the performance loses from that. Strange as it may be, the actors with their black-and-white deadly masks have more presence in the performance than the puppets. In my opinion some of the core scenes where Antigone and Ismene are engaged in an active dialogue holding the puppets in their hands like props or something expendable that has happened to be there by chance are non-professional... That is unacceptable, having in mind that the attitude to the puppet as a main character, at the same time a partner and a miniature of the actor who has merged with its soul and aligned his or her gestures and movements with it is clearly seen precisely in the difficult genre of the puppet theater for adults, for which the Ukrainian theater has apparently not quite ready.

In the American performance of Renee Philippi and Carlo Adinolfi the person and the puppet are equally important and capturing at the beginning, but in the course of the action the distance between them in continu-

ously growing so that at the end even the effective multimedia fails to bring the parts that have dispersed in various directions together. The initial idea is challenging of course - to show not just the road but also the process of how technologies prevail over the human being, extract his soul in the shape of a ball and start playing with it, but the laggard development, the intent attention to each detail that are infinitely distanced from the vision of the audience not only as meanings but also in space and the long narrative and clumsy attempt at a cinematographic laying of individual episodes were the main reasons why a good part of the audience left the hall. If we add to this the sudden infantile fairy moment with the goddess of fate, surrealistically and dreamlike wedged in the realistic dialogues between the two scientists sitting nonsensically around the pretty Asian woman wearing a golden crown (I prefer to interpret it as a political metaphor and not as creative impotence or a compromise), the response of the festival audience does not look weird at all. It is accustomed to the products of the country of gigantic fabrications and unlimited opportunities.

I wish to believe that the face of the modern American and Ukrainian puppet theater for adults is not exactly what we saw at the seventh edition of Piero. Because the spectators in Bulgaria and worldwide deserve much more and so does the modern theater. ■

Translation by Tihomira Trifonova

LEGO¹

Михаил Байков

Според его-психологията на Зигмунд Фройд, структурния модел на психиката ни се дели на То - Аз - Свръх Аз. Индивидът взаимодейства с външния свят, а заедно с това реагира и на вътрешни сили. Една от най-важните функции на егото остава възможността то да разграничава това, което изниква в нечий ум, от онова, което се появява във външния свят. Ето тук някъде психоанализата и театърът се разминават и всяка школа прави своя самостоятелен прочит върху егото.

Театър „Хенд“ задава на пръв поглед една ясна парадигма за това в какъв контекст ще бъде положен спектакълът „Его“ докато не се взгледаш в подзаглави-

ето „Аз в смисъл ти“. Посоката значително изменя своята траектория тъй като *Аз* никога не може да бъде *Ти*, защото *Ego* никога не е равно на *Ти*. Дори в онези случаи, когато все пак едното прелее в другото, за да се появи *Ние*, не можем да говорим за равенство; *ego Аз* и *Ти* сме диаметрално противоположни и ще извървим много път, за да се срещнем. Ето към този „дълъг път на деня към нощта“, докато последната не захърка дълбоко, ни правят съпричастни петте цифра ръце на актьорите от „Хенд“.

Безсловесният спектакъл за голи ръце събира в себе си десет етюда, които разработват идеята за хроничната липса на обич, доброта и внимание, които

¹ Lego (англ.) в превод от датски „Leg Godt“ - играй добре.